

Olje- og energidepartementet
postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Lilleaker 14. mars 2008

Høringsuttalelse om EUs fornybart direktiv

Vi viser til høringsbrev av 01.02.2008 og tillater oss å komme med merknader til EUs fornybart direktiv.

Småkraftforeninga er Norges klart største interesseorganisasjon innen energibransjen. Vi opplever en sterk medlemsvekst, og har i dag om lag 600 kraftverk/planlagte kraftverk som medlemmer. Av disse er om lag 130 i drift. Våre medlemmer produserer i dag om lag 600 GWh, men har et potensial på 4-5 TWh.

Vi har dårlig tid!

Flere ledende forskere advarer mot at vi har langt kortere tid til å endre klimautslippene enn det vi nylig har trodd. Kanskje har vi kun 10 år på oss, og da kan vi ikke bare vente på fremtidige løsninger og teknologier. Vi må handle i dag.

Småskala vannkraft kan bidra i dag

Småskala vannkraft er gryteklart og kan i den neste ti-års perioden, gitt riktige støtteordninger, løsning på nett-tilknytningsproblematikken og bortfall av klare tidsutsettende barrierer som NVEs konsesjonsbehandling, bidra med inntil 10 TWh med ny fornybar energi. Det er oss bekjent ingen andre teknologier som kan levere så mye fornybar energi på så kort tid.

Ny infrastruktur må bygges

Det norske klimaforliket er positivt i så måte, jf. 5.6. Også EUs fornybart direktiv omhandler dette i artikkel 14. Småkraftforeninga støtter hovedprinsippene i artikkel 14, med hensyn til en ikke-diskriminerende nett-tilgang. I EU området er dette først og fremst rettet mellom fornybar energi på den ene siden og ikke fornybar energi som kjernekraft, kullkraft, gasskraft m.v. på den andre siden. Denne polariseringen har vi i liten grad i Norge ennå, men vi har i dag en diskriminering mellom selvstendige småkraftprodusenter og magasinkraftverkene eiet av de store energikonsernene og som igjen ofte eier nettselskapene.

Merknader til artikkel 12

Småkraftforeninga mener flere av formuleringene i artikkel 12 er svært positive og må bli tillagt vekt også av Norge:

- a. Myndighetene har det overordnede ansvaret for utbygging og med presise tidsfrister.
- b. Byråkratiet skal være strømlinjeformede og effektive.
- d. Klare retningslinjer skal etableres i forholdet mellom ulike myndighetsorganer.
- F Mindre byrdefull offentlig saksbehandling, dvs. mindre offentlig byråkrati for mindre prosjekter, så som småkraftverk.

Småkraftforeninga mener disse reglene er svært positive og ber om at de tas med videre ved en eventuell implementeringsprosess i Norge.

Merknader til artikkel 14

En implementering av artikkel 14 med følgende endringer, vil sammen med pkt. 5.6 i klimaforliket, styrke tilgangen for ny fornybar vannkraftproduksjon også i Norge:

- Artikkel 14 bør skille på vannkraftverk over og under 10 MW effekt.
- Vannkraftverk under 10 MW bør prioriteres framfor større vannkraftverk, og gis fortrinnsrett til nettet.
- Samordning av magasinkraft og uregulert elvekraft, slik at i flomperioder hvor den uregulerte kraften produserer mest og trenger nettkapasitet, må magasinkraften redusere sin produksjon og på den måten frigjøre nettkapasitet.
- Utbygging av infrastruktur til småskala vannkraftverk må prioriteres

I Norge er 99% av elektrisiteten vannkraft som er CO₂-nøytral. Imidlertid skiller EU på størrelsen på vannkraftverkene, og sier at alt under 10 MW anlegg er fornybart, mens store magasinkraftverk ikke er det. Dette går ikke frem av artikkel 14. Skal artikkelen implementeres i Norge, må småkraften gis en prioritet jf. det norske klimaforliket. Slik situasjonen er i dag blir småskala vannkraftverk diskriminert i forhold til store magasin kraftverk. Nettet er som kjent mer eller mindre fullt mange steder Dette gjelder særlig Vestlandet og resultatet er at den uregulerte kraften ikke slipper til.

Nærmere om punktene i artikkel 14:

1. Småkraftforeninga støtter kravet om at medlemslandene skal sørge for å utvikle overføringskapasiteten for fornybar energiproduksjon.
2. Netteiere skal garantere overføring og distribuering av fornybar el. Nettselskapene skal også gi fornybar energi prioritet til nettet. I Norge betyr det at småkraften må ha prioritet over den større magasinkraften.
3. Kostnadsfordelingen ved oppkobling av ny fornybar produksjon skal standardiseres og presenteres ovenfor produsenter av ny fornybar energi. Slike regler skal være offentlige og ikke-diskriminerende. Distrikter med lavere befolkningstetthet skal ikke diskrimineres med hensyn på kostnadsfordeling.
4. Småkraftforeninga støtter forslaget om at netteiere kan bli pålagt alle eller deler av slike kostnader, særlig i distriktene.
5. Nye produsenter av ny fornybar energi skal få presentert en utfyllende og detaljert kostnadsestimat for påkobling (anleggsbidrag).
6. Småkraftforeninga støtter forslaget om at kostnadsfordelingen jf. paragraf 3, skal være basert på en objektiv, transparent og ikke-diskriminerende kriterier.
7. Småkraftforeninga støtter forslaget om at nettleien ikke må diskriminere ny fornybar energi, uavhengig om produksjonen skjer i distriktene og i områder med lav befolkning.
8. Systemet om beregning av tap/gevinst i nettet er innført i dag.

Oppsummering

Småkraftforeninga støtter i all hovedsak EUs forslag til fornybart direktiv, og mener direktivet inneholder mange og svært positive formuleringer. Dersom direktivet blir implementert i Norge vil det kunne bidra til å utløse ny produksjon av fornybar energi, deriblant småskala vannkraft.

Småkraftforeninga mener at hovedmålsetningene om utslippsreduksjon er ambisiøse men helt nødvendige.

Dette direktivet, og da særlig artikkel 12 og 14, vil sammen med det norske klimaforliket utgjøre en solid plattform til å utvikle småkraftnæringa videre og slik at vi kan få realisert potensialet på 10 til 15 TWh med ny fornybar småskala vannkraft.

Småkraftforeninga ber derfor om at hovedprinsippene i EUs fornybart direktiv og med vekt på formuleringene i artikkel 12 og 14, blir implementert i den norske energipolitikken sammen med formuleringene i klimaforliket.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Bjørn Lauritzen". The signature is written in a cursive style with a large, looping initial 'B'.

Bjørn Lauritzen
Daglig leder Småkraftforeninga